



07.05.2014

Kj/38

## § 175

### Stj / Valtuutettu Helena Kantolan aloite päivähoitolasten käytössä olevien tilojen mitoittamisesta

HEL 2013-014519 T 00 00 03

#### Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048  
annikki.thoden(a)hel.fi

#### Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Helena Kantolan aloitteen loppuun käsitellyksi.

#### Esittelijän perustelut

Valtuutettu Helena Kantola ja yksi muu valtuutettu esittävät aloitteessaan, että Helsingin päivähoitossa lasten käytössä olevat tilat mitoitetaan yhdeksän neliötä lasta kohden huoneistoalan mukaisesti.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että kaupunginvaltuuston hyväksymään strategiaohjelmaan valtuustokaudelle 2013 - 2016 on kirjattu tavoite, että kaupungin omassa käytössä olevien kokonaistilojen pinta-ala ei kasva strategiakaudella. Kaupunginvaltuusto on 13.11.2013 päättämässään vuoden 2014 talousarviossa kirjannut päiväkotien tilavaatimuksen tarkistamisen yhdeksästä neliöstä kahdeksaan neliöön kaikissa uusissa tiloissa ja niissä olemassa olevissa tiloissa, joissa se on mahdollista.

Samalla vuoden 2014 talousarvion ja vuosien 2014 - 2016 taloussuunnitelmaehdotuksen laatimishojeissa todetaan, että uudishankkeissa ja peruskorjauksissa sekä vuokrahankkeissa tulee pyrkiä tilatehokkuuden parantamiseen ja monikäyttöisyyden lisäämiseen. Varhaiskasvatusviraston sitovana tavoitteena vuonna 2014 on, että hallintokunnan käytössä oleva huoneistoala hoidossa olevaa lasta kohden ei kasva.

Päiväkotitilojen tulee olla terveelliset ja turvalliset sekä lapsille että aikuisille. Tilojen toiminnan suunnittelussa lähtökohtana on se, että



07.05.2014

Kj/38

sisä- ja ulkotilat muodostavat hyvän ja toimivan kokonaisuuden, jolloin tiloja käytetään monipuolisesti ja joustavasti. Tilojen hyvän käytön tavoitteena on myös tarjota päivähoitopalvelut läheltä kotia.

Päiväkotitilat suunnitellaan yhteistyössä varhaiskasvatusviraston, ympäristökeskuksen ja kiinteistöviraston tilakeskuksen ammattilaisten ja asiantuntijoiden kanssa. Tilojen pedagoginen, toiminnallinen ja taloudellinen suunnittelu tehdään siten, että niissä voidaan toteuttaa kasvatuksen ja opetuksen kokonaisuutta leikkien, liikkuen, tutkien ja taiteillen lasten kanssa parhaalla mahdollisella tavalla.

Kaupunginhallitus katsoo, että kaupunginvaltuuston hyväksymän vuoden 2014 talousarvion tilavaatimuksen tarkistamista koskeva kirjaus tukee strategiaohjelman tilatavoitetta niin, että kaupungin käytössä olevien kokonaistilojen pinta-ala ei kasva strategiakaudella.

Varhaiskasvatuslautakunta on kokouksessaan 8.4.2014 täsmentänyt tilasuunnittelun periaatteita. Varhaiskasvatusvirasto huomioi nämä linjaukset jatkotyössä. Varhaiskasvatuslautakunnan lausunto löytyy päätöshistoriasta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048  
annikki.thoden(a)hel.fi

## Liitteet

- 1 Valtuutettu Helena Kantolan aloite (allekirjoitettu)
- 2 Valtuutettu Helena Kantolan aloite (allekirjoittamaton)

## Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

## Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 22.04.2014 § 456

HEL 2013-014519 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:



07.05.2014

Kj/38

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Helena Kantolan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja  
Pekka Sauri

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048  
annikki.thoden(a)hel.fi

Varhaiskasvatuslautakunta 08.04.2014 § 72

HEL 2013-014519 T 00 00 03

Päätös

Varhaiskasvatuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon päivähoiton tilamitoitusta koskevasta valtuutettu Helena Kantolan valtuustoaloitteesta:

Helsingin kaupungin strategiaohjelmaan valtuustokaudelle 2013–2016 on kirjattu tavoite, että kaupungin omassa käytössä olevien kokonaistoimitilojen pinta-ala ei kasva strategiakaudella. Lisäksi vuoden 2014 talousarvion ja vuosien 2014–2016 taloussuunnitelmaehdotuksen laatimishojeissa todetaan, että uudishankkeissa ja peruskorjauksissa sekä vuokrahankkeissa tulee pyrkiä tilatehokkuuden parantamiseen ja monikäyttöisyyden lisäämiseen. Varhaiskasvatusviraston sitovana tavoitteena vuonna 2014 on, että hallintokunnan käytössä oleva huoneistoala hoidossa olevaa lasta kohden ei kasva. Tilojen hyvän käytön tavoitteena on tarjota päivähoitopalvelut läheltä kotia.

Kaupunginvaltuuston 13.11.2013 päättämään talousarvioon on kirjattu, että varhaiskasvatuksen tilavaatimusta tarkastetaan 9 neliöstä 8 neliöön uusissa tiloissa ja olemassa olevissa tiloissa, joissa se on toiminnallisesti mahdollista.

Tällä hetkellä käytössä olevat päiväkotitilat ovat erilaisia ja eri aikoina rakennettuja. Varhaiskasvatusviraston huoneistoala lasta kohden vaihtelee päiväkodeittain 6,5–12,5 m<sup>2</sup> välillä, keskimäärin tilaa on käytössä hieman yli 9 m<sup>2</sup> lasta kohden. Varhaiskasvatusviraston nykyisissä päiväkodeissa on arviolta 35 % tiloista sellaisia, joissa on käytössä lapsikohtaista tilaa alle 9 m<sup>2</sup>. Tilapaikkojen tarkistamisen yhteydessä varhaiskasvatusvirastossa käydään olemassa olevat päiväkotitilat yksitellen läpi ja selvitetään, missä määrin tilankäytön tehostamista voidaan tehdä tilojen toiminnallisuus-, terveellisyys- ja turvallisuusnäkökohdat huomioon ottaen. Muutoksen vaikutuksista



keskustellaan viraston henkilöstötoimikunnassa, varhaiskasvatusalueiden johtoryhmissä sekä kaikissa niissä yksiköissä, joita muutos koskee.

Varhaiskasvatusvirasto on sopinut kiinteistöviraston tilakeskuksen ja ympäristökeskuksen kanssa toimintatavoista tilanteissa, joissa tilankäytön tehokkuutta pysyvästi kasvatetaan siten, että sillä arvioidaan olevan vaikutusta ilmamäärien riittävyyteen tai hygienia-tiloihin. Varhaiskasvatuslautakunta pitää tärkeänä, että päiväkotitilojen tulee olla terveelliset ja turvalliset sekä lapsille että henkilökunnalle. Käyttöön otettavat päiväkotitilat suunnitellaan tilakeskuksen ammattilaisten ja varhaiskasvatuksen asiantuntijoiden kanssa yhteistyössä. Päiväkotitilat rakennetaan ja toiminta tiloissa suunnitellaan siten, että niissä voidaan tukea lapselle ominaisten toimintatapojen toteutuminen päivähoitopäivän aikana sisä- ja ulkotiloja joustavasti käyttäen. Lähtökohtana on valtakunnallinen RT-kortti-ohjeistus, jota sovelletaan eri kunnissa ottaen huomioon kunnan omat tavoitteet ja tiloihin liittyvät strategiat.

Yksi varhaiskasvatuksen vuoden 2014 kärkihankkeista on, että varhaiskasvatuksen tilojen pedagoginen ja taloudellinen suunnittelu tehdään siten, että sisä- ja ulkotilat muodostavat kokonaisuuden ja tiloja käytetään monipuolisesti ja joustavasti. Toimintaperiaatteena on, että lapset jaetaan toiminnallisiin pienryhmiin. Lasten toimintaa sisällä ja ulkona vuorotellaan, jolloin kaikki tilat ovat joustavasti lasten tarpeiden mukaisessa käytössä.

Uusien käyttöön otettavien päiväkotitilojen suunnittelussa on tavoitteena varata 8 m<sup>2</sup> tilaa lasta kohden. Uusia päiväkotitiloja ovat kaikki uudisrakennuskohteet, päiväkotihoidon käyttöön muutettavat tilat sekä peruskorjatut tilat, joissa tilojen kunto, ilmamäärät ja hygienia-tilojen mitoitus vastaavat ympäristöviranomaisien asettamia vaatimuksia. Päiväkotitilojen suunnittelussa varataan riittävät tilat henkilökunnan sosiaalityötiloiksi sekä työ- ja taukotiloiksi.

Helsingissä olemassa olevien päiväkotien tilapaikkojen määrittelyssä käytetään lähtökohtana huoneistoalaa. Tilapaikat kertovat, kuinka paljon tilassa voi olla samanaikaisesti läsnä olevia lapsia. Lasten hoitoajoissa on tapahtunut muutoksia, muun muassa perheillä on aiempaa enemmän osaviikkoista hoidon tarvetta, lisäksi muita poissaoloja on lähes 25 % hoitopäiviin suhteutettuna. Tämä tarkoittaa, että lapsia ei ole yhtäaikaisesti niin paljon päiväkodissa läsnä kuin lapsia on hoitosuhteessa.



07.05.2014

Kj/38

Varhaiskasvatuslautakunnalle esitellään maaliskuussa tilapaikkojen tarkastamisen yhteenveto ja arvioidaan mahdollisuudet tehostaa tilojen käyttöä palvelutarpeeseen vastaamiseksi.

Lautakunta käsitteli tilanormin muutosta ja viraston tekemää tilapaikkatarkastelua kokouksessaan 8.4.2014 ja päätti täsmentää viraston tilatarkastelua seuraavasti:

- Niissä päiväkodeissa, joissa on integroitu erityisryhmä, vähennetään tämä ryhmä ja heidän kotialueensa tilatarkastelun ulkopuolelle.
- Priorisoidaan vuoden 2014 käyttösuunnitelmasta varoja tilojen ja pihojen suunnitteluun, akustiikkaan ja meluntorjuntaan sekä sisä/ulkokalusteisiin niille päiväkodeille, joihin lisätään tilapaikkoja.
- Koska kokonaishuoneistoalaan perustuva tilapaikkojen laskentatapa ei kohtele lapsia riittävän tasa-arvoisesti, jatketaan tilaselvitystä tarkistamalla kaikki tilat STM:n suosituksen ja Rakennustieto Oy:n lasten toimintatilan laskutavalla. Tämän tilaselvityksen jatko käynnistetään ja tilanne esitellään lautakunnalle 2014 loppuun mennessä. Henkilöstön tilaneliöille valmistellaan oma mittari.
- Tilatarkastelun jälkeen tilojen käyttö on tehostettu äärimmilleen. Tilapaikkojen lisääminen entisestään on palvelun laatua heikentävä toimenpide, jonka tulee perustua poliittiseen harkintaan. Ehdotus lautakunnan tekemän hoitopaikkojen määrää koskevan delegointipäätöksen (Vakalk 12.2.2013, 17 §) muuttamisesta tuodaan lautakunnan päätettäväksi kevätkauden aikana.

## Käsittely

08.04.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Sanna Vesikansa: Lautakunta käsitteli tilanormin muutosta ja viraston tekemää tilapaikkatarkastelua kokouksessaan 8.4.2014 ja päätti täsmentää viraston tilatarkastelua seuraavasti:

- Niissä päiväkodeissa joissa on integroitu erityisryhmä, vähennetään tämä ryhmä ja heidän kotialueensa tilatarkastelun ulkopuolelle
- Priorisoidaan vuoden 2014 käyttösuunnitelmasta varoja tilojen ja pihojen suunnitteluun, akustiikkaan ja meluntorjuntaan sekä sisä/ulkokalusteisiin niille päiväkodeille, joihin lisätään tilapaikkoja.
- Koska kokonaishuoneistoalaan perustuva tilapaikkojen laskentatapa ei kohtele lapsia riittävän tasa-arvoisesti, jatketaan tilaselvitystä tarkistamalla kaikki tilat STM:n suosituksen ja Rakennustieto Oy:n



lasten toimintatilan laskutavalla. Tämän tilaselvityksen jatko käynnistetään ja tilanne esitellään lautakunnalle 2014 loppuun mennessä. Henkilöstön tilaneliöille valmistellaan oma mittari.

- Tilatarkastelun jälkeen tilojen käyttö on tehostettu äärimmilleen. Tilapaikkojen lisääminen entisestään on palvelun laatua heikentävä toimenpide, jonka tulee perustua poliittiseen harkintaan. Ehdotus lautakunnan tekemän hoitopaikkojen määrää koskevan delegointipäätöksen (Vakalk 12.2.2013, 17 §) muuttamisesta tuodaan lautakunnan päätettäväksi kevätkauden aikana.

Kannattajat: Terhi Mäki

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lautakunta käsitteli tilanormin muutosta ja viraston tekemää tilapaikkatarkastelua kokouksessaan 8.4.2014 ja päätti täsmentää viraston tilatarkastelua seuraavasti:

- Niissä päiväkodeissa, joissa on integroitu erityisryhmä, vähennetään tämä ryhmä ja heidän kotialueensa tilatarkastelun ulkopuolelle.
- Priorisoidaan vuoden 2014 käyttösuunnitelmasta varoja tilojen ja pihojen suunnitteluun, akustiikkaan ja meluntorjuntaan sekä sisä/ulkokalusteisiin niille päiväkodeille, joihin lisätään tilapaikkoja.
- Koska kokonaishuoneistoalaan perustuva tilapaikkojen laskentatapa ei kohtele lapsia riittävän tasa-arvoisesti, jatketaan tilaselvitystä tarkistamalla kaikki tilat STM:n suosituksen ja Rakennustieto Oy:n lasten toimintatilan laskutavalla. Tämän tilaselvityksen jatko käynnistetään ja tilanne esitellään lautakunnalle 2014 loppuun mennessä. Henkilöstön tilaneliöille valmistellaan oma mittari.
- Tilatarkastelun jälkeen tilojen käyttö on tehostettu äärimmilleen. Tilapaikkojen lisääminen entisestään on palvelun laatua heikentävä toimenpide, jonka tulee perustua poliittiseen harkintaan. Ehdotus lautakunnan tekemän hoitopaikkojen määrää koskevan delegointipäätöksen (Vakalk 12.2.2013, 17 §) muuttamisesta tuodaan lautakunnan päätettäväksi kevätkauden aikana.

Jaa-äännet: 3

Mukhtar Abib, Juha Levo, Laura Simik

Ei-äännet: 6

Mika Ebeling, Veronika Honkasalo, Jani Moliis, Terhi Mäki, Aleksi Niskanen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0



07.05.2014

Kj/38

---

Suoritetussa äänestyksessä Sanna Vesikansan vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 6-3.

11.03.2014 Pöydälle

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja  
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Carola Harju, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42542  
carola.harju(a)hel.fi